
KULTURA, d.d.

mr. sc. VLADIMIR KALŠAN □ Muzej Međimurja Čakovec

sl.1. Kultura d.d., projekt *Kraljeve trešnje*,
Muzej Međimurja Čakovec

sl.2. Kultura d.d., projekt *Kraljev rodendan*,
Muzej Međimurja Čakovec

Prošlogodišnja tema Međunarodnog dana muzeja bila je *Muzeji kao pokretači društvenih promjena*. S tim u svezi Muzej Međimurja Čakovec osmislio je i pokrenuo akciju pod nazivom *Kultura, d.d.*

Zašto *Kultura, d.d.*?

Tom akcijom, koja je nastala u povodu Međunarodnog dana muzeja 2008. i kontinuirano se nastavlja i danas, Muzej Međimurja Čakovec želi se povezati s poslovnim ljudima i gospodarstvenicima. Ta usmjerenost Muzeja rezultat je shvaćanja i prihvaćanja suvremenih trendova koji nas upozoravaju da je kultura bez jakih sponzora, donatora i mecena nemoćna, ali i čvrstog uvjerenja zasnovanoga na iskustvu da se lokalno gospodarstvo ne može u cijelosti marketinški profilirati bez lokalne kulturno-povijesne prepoznatljivosti. Stoga kultura i gospodarstvo – zaključili smo u Muzeju – moraju uspostaviti suradnju na obostranu dobrobit, posebice na dobrobit mladih naraštaja kojima je kulturni standard sredine u kojoj žive iznimno važna životna smjernica, a često i presudna odrednica kvalitete njihova budućeg života.

Ciljevi akcije *Kultura, d.d.*

Organiziranim i osmišljenim aktivnostima pod zajedničkim nazivom *Kultura, d.d.* Muzej Međimurja Čakovec želi popularizirati svoju osnovnu djelatnost, organizirati veći broj popratnih kulturnih događanja u prostoru Staroga grada Zrinskih, pridobiti naklonost pojedinaca, ustanova i gospodarskih subjekata te privući pozornost muzejske i turističke publike. U središtu interesa akcije *Kultura, d.d.* jest povezivanje kulture i gospodarstva, što je način ostvarivanja spomenutih ciljeva. Držimo, naime, da kultura i gospodarstvo moraju surađivati jer se uspješno i prepoznatljivo gospodarstvo može lakše nametnuti međunarodnom tržištu i konkurenciji ako se u svojim marketinškim aktivnostima vješto koristi lokalnim ili nacionalnim povijesno-kulturnim identitetom.

Drugim riječima, držimo da prepoznatljiva i u širim razmjerima estetski dobro predstavljena međimurska kulturno-povijesna baština može biti kotač zamašnjak cjelokupnoga međimurskog gospodarstva u smislu veće prepoznatljivosti robe i većeg povjerenja u njezinu kvalitetu. To je, dakako, dobar razlog da naši poduzetnici iskažu pojačani interes za osmišljeno i sustavno oblikovanje prepoznatljivoga kulturno-povijesnog identiteta Međimurja.

Muzej Međimurja Čakovec smatra se pozvanim da djelatno sudjeluje u oblikovanju tog identiteta. Držimo, naime, da se međimurskom gospodarstvu isplati ulagati u kulturu jer ona, poput dioničkog društva, dugoročno vraća uložena sredstva. Shvatio je to i zakonodavac koji na novac uloženi u kulturu ulagaču nudi određene pogodnosti i uštedu poreza. Zato smo za našu akciju odabrali naizgled neobičan naziv - *Kultura d.d.*

Čime Muzej Međimurja Čakovec može pridonijeti oblikovanju međimurskoga kulturno-povijesnog identiteta ili kako možemo postati pokretači društvenih promjena?

Muzej je nedavno obnovio i otvorio atrij palače Zrinskih, idealno mjesto za različita kulturna događanja koje bi mogla poželjeti svaka europska kulturna metropola. U tom su se prostoru prošle godine održale zanimljive manifestacije: Festival rane glazbe, Sajam antikviteta, Čakovečki pjesnički susreti, izložbe, koncerti, kazališne i lutkarske predstave itd.

Nastavit ćemo, dakako, i sa započetim priredbama u vrtu i rodnoj kući najpoznatijega međimurskog slikara Ladislava Kralja Međimurca, u kojoj je smještena i njegova memorijalna zbirka. Nakon nekoliko zapaženih manifestacija, taj je prostor zapeo za oko brojnim kulturnim i turističkim djelatnicima naše županije, pa s pravom vjerujemo kako će u najskorije vrijeme postati omiljeno okupljalište štovatelja života i djela Ladislava Kralja Međimurca i likovne umjetnosti općenito. Muzej će nastaviti i aktivnosti obnove Staroga grada Zrinskih, revitalizaciju pavlinskog samostana u Šenkovcu, arheološka istraživanja i akcije očuvanja međimurske tradicijske baštine.

Kako bi oblikovanje kulturno i povijesno prepoznatljivog Međimurja bilo uspješno, Muzej svoje stručne i kreativne potencijale stavlja na raspolaganje svim ljudima koji u stvaranju te prepoznatljivosti vide ispunjenje osobnih osjećaja prema zavičaju ili pak smatraju da im takva kulturna politika može pomoći u ostvarivanju poslovnih interesa. U tom smislu Muzej međimurskim poduzetnicima, poslovnim ljudima, udrugama, ustanovama i pojedincima nudi sponzorstva nad većim brojem kulturnih manifestacija i muzejskih aktivnosti.

Svaka tvrtka imat će pravo sudjelovati u organizaciji kulturnog događaja čiji je sponzor, birati način svog predstavljanja i promidžbe na toj manifestaciji i predlagati poboljšanja. Na taj način sponzori će postati važnim dijelom šire akcije s jasno određenim ciljem i misijom, pa će im biti u interesu da "njihove priredbe" postanu uspješne i prepoznatljive te da kao takve postanu svojevrsni preslik uspješnosti i prepoznatljivosti njihovih tvrtki. Akcijom *Kultura, d.d.* želimo svim zainteresiranim stranama poručiti: postanite aktivni sudionik stvaranja prepoznatljivoga kulturno-povijesnog identiteta Međimurja jer je takvo Međimurje mjerilo vrijednosti nas samih i mjerilo naše odgovornosti prema zavičaju! U nesmiljenoj tržišnoj utakmici takvo Međimurje može postati jamcem bolje valorizacije svega što u Međimurju stvaramo i proizvodimo.

Što očekujemo

Očekujemo li da Muzej kao izdvojena institucija pokrene određene društvene promjene, tada očekujemo nemoguće. Međutim, ako postoji širi konsenzus i čvrsta opredijeljenost u oblikovanju lokalnoga kulturno-povijesnog identiteta, onda i lokalni muzeji mogu biti važna karika u tom lancu. U Međimurju, na sreću, postoji dovoljno dobre volje da se stvari pomaknu s mjesta. Činjenica da je slavna hrvatska velikaška porodica Zrinskih stolovala u Čakovcu gotovo 150 godina, uvelike olakšava posao "brendiranja" Međimurja kao županije Zrinskih i općenito posao stvaranja prepoznatljivoga kulturno-povijesnog prostora. Zato smo uvjereni i da će naša akcija *Kultura, d.d.* uspjeti.

Na kraju, valja nam još jedanput istaknuti da najvredniji i najpoznatiji memorijalni prostor toga dijela Hrvatske – Stari grad Zrinskih u Čakovcu, još uvijek nije potpuno u funkciji kulturno-povijesne promidžbe Međimurja, a njegove su mogućnosti u tom smislu neiscrpne. Slavna utvrda Zrinskih već se dulje vrijeme postupno obnavlja, ali njezina revitalizacija zahtijeva mnogo više od graditeljskih intervencija.

U to staro zdanje treba vratiti duh Zrinskih.

Primljeno: 3. srpnja 2008.

KULTURA, d.d. [Culture Inc.,]

Through the organisation and devising of activities with the common name *Kultura, d.d. [Culture Inc.,]*, the Museum of Međimurje in Čakovec has for some time already endeavoured to popularise its basic activity, organise a large number of accompanying cultural events in the premises of the Burg of the Zrinskih, win the affection of individuals, institutions and economic entities, and draw the attention of the museum and tourist industry public. At the centre of interest of the *Kultura d.d.* campaign is the linking of culture and business, for a thriving and identifiable economy can make its mark the more easily on the international market and cope with the competition if in its marketing activities it makes adroit use of the local or national cultural and historical identity.

The great aristocratic family of the Zrinskih ruled in Čakovec for about a century and a half, thus making it easier to find a brand for Međimurje as the country of this family, and in general to create a recognisable cultural and historical space.

Although this most valuable and best known memorial space of this part of Croatia, the Burg of the Zrinskih in Čakovec, is still not fully employed in the cultural and historical promotion of Međimurje, for it has been gradually restored over a long period of time, its revitalisation requiring much more than the attention of builders, the author of this article believes that this ancient pile could very soon successfully restore the spirit of the Zrinskih.